

(НИН, 01.01.2009)

Почетак и крај 2008. године обележили су страх од онога што долази (независно Косово, светска криза), иако је између тих страховања грађанима прослеђена велика количина оптимизма, европског ентузијазма и вере у бољу будућност. Средином године, када се формирала влада под вођством Мирка Цветковића, пословично располућена Србија била је убеђена да ће се Србија озбиљно приближити Европи, а њени грађани побољшати прилично бедну економску ситуацију, путовати без виза, дочим ће они који немају пасош или немају жељу да путују радити или живети без баријера, ограничења а уз обилату помоћ европске заједнице. Таква политика подразумевала је, додуше, да ће се направити озбиљни помаци у сарадњи са Трибуналом у Хагу или уступци у сарадњи са Европском унијом, али нико није очекивао да из Брисела после избора, Србија не добије ниједну, али заиста ниједну добру вест. Влада Србије је овог лета доживела да остане без озбиљне опозиције, а нешто касније је готово остала без критично настројених медија, чиме је постигла сјајну позицију на почетку мандата. Али догодила се светска криза, европски савезници су после ирског референдума одлучили да благо замрзну интеграције, а односи унутар владајуће коалиције су почели да се погоршавају пре него што су успостављени.

Један функционер владајуће Демократске странке рекао је потписнику овог текста да је влада била одушевљена када се догодио расцеп радикала, али да би данас радо видели поново јаку и претећу опозицију, јер је ЕУ уочи избора помогла демократске снаге баш зато што није била сигурна у њихову победу, а данас када их нико озбиљно не угрожава, Европа и нема озбиљне обавезе да чува дигнитет владајуће коалиције. И док се кроз медије јасно виде контуре унутарвладине борбе, јер уредници данашњих медија само још нису ставили маркицу са извором или наручиоцима напада уз напомену “више среће у сутрашњем броју”, аналитичари воде тешке, безобалне расправе на тему хоће ли влада бити реконструисана или ће можда Србија ићи на нове изборе. Носилац златног венца са сребрним зрацима у обарању српских влада, Млађан Динкић је уочи Нове године изјавио да се никада није горе осећао у некој влади, мађарски посланици су изненада отказали послушност због закона о судовима, а сва је прилика да ће убудуће и Чанкови посланици због продаје НИС-а правити политичке демонстрације све док не направе нешто бољи аранжман са владајућом коалицијом. Слабост владајуће коалиције, међутим, нема озбиљније везе ни са руским аранжманом са НИС-ом, ни са законом о судовима, ни са великим амбицијама жена маргиналних лидера, већ са осећањем да би, како се лавина светске кризе котрља према Србији, полако требало одступати од владе, чији су лидери схватили да криза долази тек када су им, са великим заостатком, то саопштили њихови спин-доктори.

Не треба бити превише паметан па закључити да ће и највећи пропагандисти ове владе кренути у рушење исте чим им се тако нешто сугерише у америчкој, британској или руској амбасади, али ће Србија од тога добити исто оно што је добила од предизборних

обећања владајуће коалиције на мајским изборима. Влада дакле није крива за светску кризу, али јесте одговорна за драматичну неозбиљност њених лидера који су недавно у светској кризи видели развојну шансу Србије и за примитивно черупање јавних предузећа. Скупштина Србије је, на крају, деведесет минута пре законског рока, уз разумевање бивших и садашњих радикала, успела да усвоји буует за 2009. годину. За предлог је од 150 присутних посланика гласало 129, док је против био 21 посланик. Гласању нису присуствовали посланици Српске радикалне странке и Српске напредне странке. Извештачи из Скупштине су се бавили тешким расправама ко је шта добио, коме је шта обећано, али је, без обзира на политичке трговине, добро што су власт и опозиција постигле договор јер се Србија налази пред кризом у којој нема победника.

“Оптимиста сам, верујем у Деда Мраза иако имам 50 година. И верујем да ће Деда Мраз грађанима Србије донети буует”, рекла је министарка финансија Диана Драгутиновић новинарима у парламенту пре усвајања бууета. Иако је већ заслужила да се опише као један од најозбиљнијих чланова или чланица владе, министарка финансија ће током наредне године имати толико искушења да ће јој у помоћ, поред Деда Мраза, морати да притекне неко ко не долази из дечјих маштарија.

Влада Србије која се већ одржава на великој, непрекидној маркетиншкој инфузији, заснованој на инвестицијама, бољем животу, великим перспективама, визијама, ове године треба да поштено каже грађанима да због велике кризе ништа или веома мало од изборних обећања неће бити остварено и да крене у дијалог са опозицијом. “Они и даље не схватају шта нам се спрема и задовољно причају како је опозиција у расулу, а то што сутра може да нас неколико хиљада гладних радника баци на колена, о томе не размишљају. То ме плаши”, каже један од челника владајуће коалиције, мањи партнер у владајућој коалицији, подсећајући да је и почетком 2000. године изгледало да је Милошевић јачи него икада, а да опозиција не постоји.

Последње информације из владајуће коалиције, међутим, говоре да су почеле озбиљне консултације са опозиционим странкама и да се чак током јануара може очекивати позив на заједничку одбрану од светске кризе. Сва је прилика да би грађани Србије некако преживели и ову светску кризу, али ће нешто теже изаћи на крај са позицијом и опозицијом, које јединство постижу само када их на то натера страх од губитка привилегија или, једноставније речено, страх од спонзора.